

УДК 342.95(477)

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Кузніченко С. О.

Університет внутрішніх справ МВС України

61080, м. Харків, пр-т 50-річчя СРСР, 27; тел. (0572) 50 – 32 – 35

При виникненні надзвичайних ситуацій (далі НС), а особливо при складаному комплексному характері їх походження, перестають працювати звичайні повсякденні соціальні і правові механізми управління. Державна влада для реалізації своїх завдань повинна перетворити своє правове забезпечення - тобто ввести надзвичайний спеціальний адміністративно-правовий режим, та організаційне забезпечення - створити спеціальну систему управління. Створюються надзвичайні органи управління (комісії, штаби, комендатури – органи управління спеціальної компетенції). Усе це вводитьися з метою нормалізації обстановки в найкоротший термін, локалізації впливу НС і ліквідації її наслідків, надання допомоги постраждалим, повернення до повсякденної системи управління.

У відповідності до законодавства України автор виділяє чотири види надзвичайних спеціальних адміністративно-правових режимів (далі надзвичайних режимів): “надзвичайний стан”, “воєнний стан”, режим “зони надзвичайної екологічної ситуації”, які закріплені Конституцією України, та режим “надзвичайної ситуації” (узагальнений режим - застосовується при всіх видах НС, якщо інші надзвичайні режими не вводяться). Конкретні параметри цих правових режимів істотно відрізняються, кожний закріплює визначену кількість заборон та позитивних зобов'язань. На даний час при НС техногенного та природного характеру, які мають державний рівень, може бути введено, як надзвичайний режим “надзвичайний стан” так і “зона надзвичайної екологічної ситуації”. Правообмеження і заходи державних органів, що застосовуються в НС техногенного та природного характеру містяться в законах, якими закріплено ці окремі правові режими, що створює колізію правових норм. Надзвичайний правовий режим “надзвичайний стан” не повинен містити норми, що регулюють питання державного управління в умовах НС техногенного та природного характеру. Основне призначення цього режиму регулювання управлінської діяльності державних органів в умовах НС соціально-політичного характеру.

Виникає багато організаційних питань до державного управління в умовах НС техногенного та природного характеру. На даний час існує дві державні міжгалузеві надвідомчі системи щодо управління в умовах НС техногенного та природного характеру, це: Цивільна оборона та Єдина державна система запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру. Цивільна оборона є частиною оборонних заходів держави, і тому не є доцільним покладати на неї завдання щодо захисту населення під час НС техногенного та природного характеру, для таких завдань на зовсім інших принципах створено Єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру. Тобто зараз назріла необхідність віділити з Закону України “Про Цивільну оборону” положення, що стосуються НС техногенного та природного характеру, як це зроблено в багатьох інших країнах світу.